

ספרות
הש"ס

ערבי פסחים פרק עשירי פסחים

ק רבינו הנא

נשאוהו כוסות. רבינא אמר כל דרא ותיא סתיה כפני עטתה רוא ארין מאסרפין עטת, הנהיה [שני] כוסות דרא בראשו ואם ראה פני השוק *או יתן או יצא לבית הכסא איט ורשש. עשרה (זנות) כוסות אין בהן כוסות זנות פדתקטניו רבנן בבית האבל, וישמרך שיהא סוף ג' תיבות ויהך שיהא סוף חמשה שלום שהיא תיבה שביעית הני כלי לא מצטרפי ליה כליה כוס הני אינו מצטרף עם הני ולא הני עם הני. רבה בר רבא דאיתוק כוסות דאיתוביה לרבא בפרקא, אמר יוסף שירא אתרו קטלינן בין בשוגג בין בכזיב ד' בכזיב פויקין * נאלה דתיב לרבינא ג' אחת נגמרה דאם יתן לו יולא לניח הכסא אינו חושש כוסות זנות ו'ש :

מזה באנפי נפשה היא. ואין מלטרפין זה לזה : אחאי נמלך הוא. ואין מלטרפין לזונות : הכי קאמר לא יאכל תרי ויעשה נרכיו חפילו פעם אחת או אם סתה לא ישמש : דילמא חליש. מחמת השמים אידי דזונות קאי מיתרע : שלא ראה פני השוק. בין כוס לכוס : ולא אמרן. דמרטי ליה זונות אלא ללחא לדרך אחר הזונות אבל לעמוד בביתו לית לן בה : מני כשורי. כשפותה טס זה מסתכל בקורה זו וכשהיא סתה שני מסתכל בשאללה ולפי חשבון הקורות מודהר בזונות : כי הוה שתי חד כסא מנקטא תרי כסי. דהוו להו תלתא : אדם חשוב שאני.

עשרה אין בהם משום זונות. וליה ליה דרכא דאמר לעיל כוס של ברכה אין מלטרף לרעה דלחוקן עשרה כוסות איכא ברכה המון : ומלכא לא מקרי מויק. והא דהניח לא יאכל תרי היינו משום כספים ורשבי"ס פירש דפעמים מויק : (סיך לקמן דף ק"ח ע"ה) : דהאי מאן דפגע בלחיתא כו'. והא דלמך כפני שמוס (ברכות דף כ"ג) ר' יוחנן הוה קאזיל ויסיב אשערי טבילה כי הכי הילן ורעא כוהיה הכא דפגע בעת שעולה מן המים ור' יוחנן אשערי טבילה יתיב אי נמי ההס יתיב הכא פגע אי נמי רבי יוחנן היה אומר כוסך כזו על וגו' :

מצוה באפי נפשה הוא לא יעשה צרכיו תרי אמאי נמלך הוא אמר אבוי הכי קאמר לא יאכל תרי *וישתה תרי ולא יעשה צרכיו אפילו פעם אחת דילמא חליש ומיתרע ת"ד שותה כפלים דכו בראשו אמר רב יהודה אימתי בזמן שלא ראה פני השוק אבל ראה פני השוק הרשות בידו אמר רב אשי חוינא ליה לרב הנניא בר ביבי דאבל כסא הוה נפיק וחוי אפי שוקא ולא אמרן אלא לצאת לדרך אבל בביתו לא אמר ר' יורא ולישן כלצאת לדרך דכו אמר רב פפא ולצאת לבית הכסא כלצאת לדרך דמי ובביתו לא והא רבא מני כשורי ואבוי כי שתי חד כסא מנקיט ליה אימיה תרי כסי בתרי ידיה ורב נחמן בר יצחק כי הוה שתי תרי כסי מנקיט

דמסרי שדים נפשיהו לאוזקי : עשרה כוסות דביה האבל. מפרש טעמא בכחוצות כפ"ק (דף ה:) : שלום. היכה שביעית לישראל פניו אליך וגו' לטובה מלטרף (ה). אם סתה שבעה וחזר ושתה את השמיני אין שמיני מלטרף עמיהן : אפקינהו לרבנן בארבעה. פעמים הרבה כשהיו נפטרים ממנו היה משקן ויש פעמים שלא היה משקן אלא ד' פעמים ונפטרינן : דלחוקבן בפרקא הוה. שהיה רגיל להקשות בשעת הדרשה : לא אחקרי מויק. ולא חיישין לזונות : בתרי. כסי קטלינא ליה משום זונות : איקרי ונפיק. בזונות מאי תקנתיה : זקפא. אגודל : ואי שמע קלא. ואפילו קול אדם או אשה דאמר ארבעה נימא אינה חמשה : רישתינה דנשים כשפניות. השולטות עליהם אמרה לי דבר זה : תרי חמימי בדיקולי בזייל. לואה חמה כסלים נקובים וקרועים לפומייהו : נשי חרשייהא. יודמנו לפיכס נשים כשפניות : קרח קרחימי. יהי רטון סימרטו אוחן שערות שלכם שאחן מכשפות בהן : פרח פרחימי. ישא הרוח אוחן פירורי להם שאחן מכשפות בהן : איבודר

פ"ח יעשה צרכיו ולא ישתה תרי ויעשה צרכיו

[מכאן י"ט] י"ט

[מכאן ת"ת]

רשבי"ס

מזה באנפי נפשה היא. ואין מלטרפין זה לזה : נמלך הוא. דחשמיש רחשון נמרה ביאהו ובעל הלוהו : הכי קאמר לא יאכל תרי. ויעשה נרכיו חפ' פעם אחת כלומר אדם שאכל זונות יזהר בעלמו שלא ישמש מטהו אחרי כן עד זמן מרובה דילמא חליש מחמת השמים ותידי דזונות קאי מיתרע מזליה : כפלים. כמו זונות : דמו בראשו. עון מיתחו על ראשו מוטל שהוא ממת עלמו : בזמן שלא ראה פני השוק. בין כוס לכוס : ולא אמרן. דמרטי ליה זונות אלא ללחא לדרך אבל לעמוד בביתו לית לן בה : מני כשורי. כשפותה כוס זה

[מכאן כ"ג] כ"ג

[מכאן ט"ו]

ליה שמעיה חד כסא חד כסא מנקיט ליה תרי כסי בתרי ידיה *אדם חשוב שאני אמר עולא עשרה כוסות אין בהם משום זונות עולא למעמייה דאמר עולא ואמרי לה במהניחא תנא *עשרה כוסות תיקנו הבכיים בבית האבל ואי ס"ד עשרה כוסות יש בהן משום זונות היכי קיימי רבנן ותקנו מילחא דאתי לידי סבנה אבל חמניא יש בהן משום זונות רב הסדא ורבה בר רב הונא דאמרי תרוייהו שלום למזבה מצטרף לרעה לא מצטרף אלא מצטרף אלא מצטרף אבל ארבעה יש בהן משום זונות רבה ורב יוסף דאברי תרוייהו ויהונך למזבה מצטרף לרעה לא מצטרף אבל ארבעה יש בהן משום זונות אבוי ורבא דאבוי תרוייהו וישמרך למזבה מצטרף לרעה לא מצטרף ואודא רבא למעמייה דרבא אפקינהו לרבנן בארבעה כוסות אע"ג דאיתוק רבא בר ליואי לא חש לה לביילאה דאמר ההוא משום דאוחבן בפירקא הוה אמר רב יוסף אמר לי יוסף שירא אשכדאי מלכא דשידי ממונה הוא אכולהו זוני ומלכא לא איקרי מויק איכא דאמרי לה להאי גיסא אדרכה מלכא [רתחא הוא] מאי דבעי עביד *שהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין מודין בידו אמר רב פפא אמר לי יוסף שירא בתרי קטלינן בארבעה לא קטלינן בארבעה כזקינן בתרי בין בשוגג בין בכזיב בארבעה בכזיב אין בשוגג לא ואי אישתלי ואיקרי ונפק מאי הקנתיה לינקוט זקפא דידיה דימיניה בידא דשמאליה וזקפא דשמאליה בידא דימיניה וניכא הכי אתון ואנא הא תלתא ואי שביע ליה דאמר ארון ואנא הא ארבעה ניכא ליה ארון ואנא הא חמשה ואי שביע ליה דאמר ארון ואנא הא שיתא ניכא ליה ארון ואנא הא שבעה הוה עובדא עד מאה וחד ופקע שירא אמר אמימר אמרה לי רישתינהו דנשים כשפניות האי כיון דפגע בהו בנשים כשפניות ניכא הכי תרי חמימי בדיקולא בזייל לפומייהו נשי דדרשייא קרח קרחימי פרח פרחימי איבודר

תגרות הבית (ה) רש"י ד"ס למוסב מצטרף לרעה לא מצטרף אם סתה כו' *

מסתכל בקורה זו וכשפותה שני מסתכל בשאללה ולפי חשבון הקורות יזהר בזונות וכל פעם ופעם עושה כן אע"פ שאינו יולא לדרך : אבוי כי הוה שתי חד כסא מנקטא ליה אימיה תרי כסי. דהוי להו תלתא ולכך מוזנים להם ביחד שלא יבוא הדבר לידי סכנה ויעמוד בזונות : אבוי שיברתו אמו מה אבוי ילדתי אמו מהה אמו והא דלמך אבוי אמרה לי אם הויה מרביניהו הווי בקדושין (ד' ל"א) : אדם חשוב שאני. דמסרי שדים נפשיהו לאוזקי : עשרה כוסות אין בהן משום זונות. וכל שכן עפי : עשרה כוסות תיקנו בבית האבל. בפרק קמא דכחוצות מפרש טעמא : שלום. היכה שביעית היא דכתיב ישא ה' וגו' לטובה מלטרף אס ששה ושהה השביעי מלטרף לבעל הזונות : אבל לא לרעה. שאם יששה כוס שמיני אחריו אין שמיני מלטרף על השביעי להויק וסברא הוא כיון שכירכין בשלום שהוא היכה שביעית אין שום הויק בשלום : רבה ורב יוסף. כמו שהיו הדורות זו אחר זו היו מקילין בזונות והולכין ופוחתין : רבא אפקינהו בארבעה. פעמים הרבה כשהיו נפטרינן ממנו היה משקן ופעמים שלא היה משקן אלא ארבעה כוסות ונפטרינן וחק על גב דמרינן *רבה לעיל כוס של ברכה כו' אלמא סבירא ליה דארבע יש בהן משום זונות אי לאו משום כוס של ברכה איכא לתרוני דנהי דארבע להויק ליכא למיחש לכספים מיהא איכא למיחש כולקמן והלכך אילטרך רבא לתרוני לעיל הכי דליה להו לרבנן לתקוני מילחא דאתי בה לידי סכנה ואפילו סכנת כספים : דלחוקבן בפרקא. שהקשה לי בשעת הדרשה ובישני ברבים שדרכו היה להקשות לו ברבים : לא איקרי מויק. אין רגיל בכך דגנאי הוא לו ולא חיישין לזונות דלחיתא דלא שכיחא היא ומיאו זמנך דניזוק והרובה להתמיר ולעשות נטירותא יתירה עביד : בתרי כסי קטלינא ליה. משום זונות : איקרי ונפק. בזונות מהו תקנתיה : זקפא. גודל : אי שמע. ואפילו קול אדם או קול אשה דאמר ר' נימא אינה חמשה שלא יעמוד בזונות : עד מאה וחד. שהיה עד מונה זונות והוא היה מוסיף אחת שלא לעמוד בזונות : פקע שירא. מרוב לער : רישתינהו דנשים כשפניות. נבירחן של נשים כשפניות השולטות עליהן ומלמדתן אמרה לי דבר זה : תרי חמימי בדיקולי בזייל. לואה חמה כסלים קרועין ונקובין : לפומייהו חרשייהא. לפיכס נשים כשפניות : קרח קרחימי. יהי רטון סימרטו אוחן שערות שלכם שאחן מכשפות בהן : פרח פרחימי. הרוח יגשא הוה פירורי להם שאחן מכשפות כו ונראה לי דהאי דכתיב כנשים כשפניות ביחזקאל (י"ג) הגוי אל כסותויכנה אשר אהנה מטרדות סם את הגפסות לפורחות אחד מכלי אומנות של כסף : איבודר

[על רבא]